

Nr 91.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt vissa månadslönare vid flottans varv i Karlskrona; given Stockholms slott den 12 februari 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 februari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDEÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDEES, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Jämlikt de genom kungörelse den 24 november 1876 (nr 51, sid. 1) fastställda grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro vissa flottans månadslönare, däribland verkmästare vid militärdepå och varvsstat, vid uppnådda 55 levnads- och 30 tjänstår berättigade till pension. Verkmästare erhåller pension till lika belopp med flaggmaskinist (flaggunderofficer).

Sedan 1922 års riksdag godkänt ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 171 framlagt förslag till kungörelse med grunder för pensionsförbättring

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 1 saml. 74 häft. (Nr 91.)

åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen, utfärdades den 15 juni 1922 kungörelse i ämnet (nr 336), vilken kungörelse är tillämplig å beställningshavare, som avgått efter ingången av år 1922.

Enligt sistnämnda kungörelse äga beställningshavare, vilka vid avgång ur tjänst äro i åtnjutande av lön enligt avlöningsreglementet för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen den 29 juni 1921 (nr 388), efter avgången att med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som stadgas i kungörelsen, uppbära pensionsförbättring med sådana belopp, att summan av pension, fyllnadspension och pensionsförbättring uppgår för helt år räknat till i kungörelsen angivna belopp, som till storleken variera allt efter den lönegrad, i vilken vederbörande åtnjöt lön vid sin avgång. Sålunda är för den lönegrad, i vilken flaggunderofficer åtnjuter lön, eller 3. lönegraden å löneplanen för underofficerare, summan av nyssberörda pensionsförmåner angiven till 2,250 kronor.

Vad beträffar månadslönare vid marinen, å vilka nyssnämnda avlöningsreglemente icke är tillämpligt, äro de icke enligt gällande bestämmelser berättigade till pensionsförbättring.

Uti det av 1921 års pensionskommitté den 12 januari 1922 avgivna förslag, som låg till grund för ovan omförmälda proposition, anförde kommittén bl. a., att då verkmästare och mästare vid militärdepå och varvsstat ej vore i då gällande bestämmelser om pensionsförbättring (kungörelsen den 29 augusti 1919, nr 569) upptagna såsom berättigade till sådan förmån, vore de att hänföra till de personalgrupper, för vilka sådan förmån ansetts böra göras beroende av prövning i varje särskilt fall; och erinrade kommittén, att riksdagen i åtskilliga fall hade beviljat sådan personal pensionsförbättring med belopp, som funnes bestämt för motsvarande underofficer. Härutinnan hade kommittén icke ansett sig böra föreslå någon ändring.

Uti särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava verkmästarna å månadslönarstat vid flottans varv i Karlskrona Karl Aldo Fransson Liljegren, Anton Adolf Carlsson Windahl, Victor Olsson och Oscar Andersson gjort framställning om pensionsförbättring.

Av handlingarna i ärendet inhämtas

beträffande Liljegren, att han, som är född den 23 april 1862, antagits till daglönare den 9 januari 1893, befordrats till mästare från och med den 1 november 1909 och till verkmästare från och med den 1 februari 1919;

beträffande Windahl, att han, som är född den 28 mars 1867, antagits till daglönare den 21 januari 1888, befordrats till mästare från och med den 1 juli 1919 och till verkmästare från och med den 31 januari 1920;

beträffande Olsson, att han, som är född den 10 september 1865, antagits till daglönare den 10 oktober 1893, befordrats till mästare från och med den 1 september 1908 och till verkmästare från och med den 28 juni 1916; samt

beträffande Andersson, att han, som är född den 18 juli 1866, antagits till daglönare den 4 september 1883, befordrats till mästare från och med den 31 januari 1906 och till verkmästare från och med den 1 juli 1916.

Vidare inhämtas, att sökandena äro delägare i flottans pensionskassa, samt att envar av dem är berättigad att från och med månaden näst efter erhållet avsked komma i åtnjutande av pension från pensionskassan och fyllnadspension av statsmedel med ett sammanlagt belopp av 1,094 kronor 40 öre.

Marinförvaltningen har med skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 december 1925 överlämnat handlingarna i ärendet samt därvid anført, att därest ovanberörda kungörelse den 15 juni 1922 (nr 336) varit tillämplig å ifrågavarande verkmästare, de vid avgången skulle varit var för sig berättigade att — utöver dem tillkommande pension och fyllnadspension å sammanlagt 1,094 kronor 40 öre — åtnjuta pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre ävensom pensionsförhöjning med 294 kronor, tillhoppa 2,544 kronor. Riksdagens samtycke syntes böra inhämtas därtill, att omförmälda pensionsförbättring och pensionsförhöjning finge efter avskedet utgå till en var av sökandena.

På grund härav har marinförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att envar av Liljegren, Windahl, Olsson och Andersson finge från och med månaden näst efter den, varunder avsked från innehavande befattning vid varvet erhöles, under återstående livstid utöver tillkommande pension och fyllnadspension uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,155 kronor 60 öre för år ävensom pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 med föreskrift tillika, att pensionsförbättringen skulle utgå från anslag, som vore eller kunde varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

I ärendet har *statskontoret* den 20 januari 1926 avgivit utlåtande och därvid anført, att statskontoret intet hade att erinra mot att pensionsförbättring till belopp av 1,155 kronor 60 öre utverkades åt envar av ifrågavarande verkmästare. Något särskilt medgivande av riksdagen på sätt marinförvaltningen föreslagit, att pensionsförhöjning i enlighet med föreskrifterna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) härå finge utgå, syntes emellertid icke vara erforderligt. Nu ifrågavarande pensionsförbättring skulle nämligen utgå från anslag, som vore eller kunde varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och jämlikt

föreskrift i § 2 mom. 2 i nyssnämnda kungörelse vore det endast från allmänna indragningsstaten eller särskilt verks medel utgående, vid senare än 1925 års riksdag beviljade pensioner, å vilka pensionsförhöjning icke finge åtnjutas. Enligt § 2 mom. 3 a) i berörda kungörelse utginge dock endast pensionsförhöjning I å pensionsförbättring, varom nu vore fråga.

I likhet med myndigheterna anser jag, att pensionsförbättring bör beredas omförmälda verkmästare med belopp för envar av dem av 1,155 kronor 60 öre för år. På sätt statskontoret framhållit, torde särskild framställning till riksdagen angående pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 i detta fall icke vara erforderlig.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att envar av verkmästarna å månadslönarstat vid flottans varv i Karlskrona Karl Aldo Fransson Liljegren, Anton Adolf Carlsson Windahl, Victor Olsson och Oscar Andersson må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära årlig pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik von Horn.